

دانشکده علوم

پایان نامه کارشناسی ارشد در رشته زمین شناسی (گرایش اقتصادی)

بررسی زمین شیمیایی، کانی شناسی و منشا کانسار سرب
و روی دره زنجیر یزد

به کوشش
الهام ساجدیان

استاد راهنما
دکتر فرید مر

اسفند ماه ۱۳۹۰

الحمد لله رب العالمين

به نام خدا

اظهارنامه

اینجانب الهام ساجدیان دانشجوی رشته زمین شناسی گرایش اقتصادی دانشکده علوم اظهارمی کنم که این پایان نامه حاصل پژوهش خودم بوده و در جاهایی که از منابع دیگران استفاده کرده ام، نشانی دقیق و مشخصات کامل آن را نوشته ام. همچنین اظهارمی کنم که تحقیق و موضوع پایان نامه ام تکراری نیست و تعهد می نمایم که بدون مجوز دانشگاه دستاوردهای آن را منتشر ننموده و یا در اختیار غیر قرار ندهم. کلیه حقوق این اثر مطابق با آیین نامه مالکیت فکری و معنوی متعلق به دانشگاه شیراز است.

نام و نام خانوادگی: الهام ساجدیان

تاریخ و امضا: ۱۳۹۰/۱۲/۲۰

به نام خدا

بررسی زمین شیمیایی، کانی شناسی و منشا کانسار سرب و روی دره زنجیر یزد

به وسیله‌ی:

الهام ساجدیان

پایان نامه ارائه شده به تحصیلات تکمیلی دانشگاه به عنوان بخشی
از فعالیت‌های تحصیلی لازم برای اخذ درجه کارشناسی ارشد

در رشته‌ی:

زمین شناسی اقتصادی

از دانشگاه شیراز

شیراز

جمهوری اسلامی ایران

ارزیابی شده توسط کمیته پایان نامه با درجه: عالی

دکتر فرید مُر، استاد بخش علوم زمین دانشگاه شیراز (رئیس کمیته)

دکتر بیژن اعتمادی، دانشیار بخش علوم زمین دانشگاه شیراز

دکتر بتول تقی پور، استادیار بخش علوم زمین دانشگاه شیراز

اسفند ماه ۱۳۹۰

نَقْرِبُ بِهِ

«مادر مهربانه» که نشاو بې ئۆزىز مەجبۇت

لەس

و «قىسىم» کە با لە قىمە چىز مەقاوەت
لەس، زىبا و يرسۇر، زىنلىگى دەرىلەر
لە، نەھا مى تۈلۈر ئىكە باسەر

سپاسگزاری

اکنون که این رساله به پایان رسیده است بر خود لازم می دانم تا از همه عزیزانی که در این رساله مرا یاری کرده اند تشکر و قدر دانی نمایم.

از استاد راهنمای بزرگوار و گرانقدر جناب آقای دکتر فرید مر به پاس راهنمایی های ارزنده و مساعدت های بی دریغشان کمال تشکر را دارم و از درگاه خداوند متعال برای ایشان آرزوی سلامتی و توفیق روز افزون دارم.

از اساتید فرهیخته و بزرگوارم جناب آقای دکتر بیژن اعتمادی و سرکار خانم دکتر بتول تقی پور به خاطر تمام خدمات و نظرات حکیمانه شان قدردانی می کنم.

از دوستان عزیزم که در تمام مراحل کار همواره یار و یاور من بودند، تشکر می کنم.

در نهایت بر خود واجب می دانم که از خانواده عزیزم به خصوص همسرم، به پاس حمایتها و فداکاریها ایشان صمیمانه تشکر نمایم که بدون دعای خیر، دلگرمی ها و محبت همیشگی آنها انجام این رساله میسر نبود. امیدوارم بدین وسیله موجبات رضایت و شادی آنها را فراهم کرده باشم.

چکیده

بررسی زمین شیمیایی، کانی شناسی و منشا کانسار سرب و روی دره زنجیر یزد

به کوشش
الهام ساجدیان

معدن سرب و روی دره زنجیر در ۳۰ کیلومتری جنوب غرب یزد، قرار دارد. این محدوده بین طولهای جغرافیایی $31^{\circ} - 42^{\circ}$ و عرض های جغرافیایی $54^{\circ} - 54^{\circ}$ واقع شده است. کانی سازی سرب و روی عمدتاً کربناتی بطور عمده بصورت کربنات سرب و روی (سروزیت و اسمیت زونیت) و سولففات روی (آنگلازیت) و کامامین (همی مورفیت) همراه با سولفیدهای سرب و روی (گالن و اسفالریت) و سولفید آهن (پیریت) است که بصورت رگچه های نازک قطع کننده و یا پرکننده حفرات در سنگ میزان دولومیتی قرار گرفته اند. گسل تراستی دره زنجیر با توجه به شرایط زمین ساختی، کنترل کننده کانی سازی می باشد. فرایندهای جانشینی به فراوانی در کانسنگ دولومیتی مشاهده می گردد. طبق مطالعات زمین شیمیایی بخش اعظم دولومیت ها ای تشکیل دهنده سازند تفت از نوع استویکیومتریک است. به علاوه، جهت حرکت سیال در طول دیاژنز از فاصله دور به سمت کان توده بوده است. همچنین، سنگ های آهکی و دولومیتی سازند تفت در یک سامانه دیاژنزی نیمه بسته شکل گرفته اند. بر اساس مطالعات میانبار های سیال، کان سنگ ها نتیجه سیالاتی گرمابی سرشار از $\text{NaCl}-\text{MgCl}_2-\text{FeCl}_2-\text{H}_2\text{O}$ می باشند و درجه شوری سیالات کانه زا، از $24/22$ تا $24/86$ wt.% NaCl متغیر است و دمای همگن شدگی، از 80 تا 187 درجه سانتی گراد بدست آمده است. همچنین، در حین کانه زایی کاهش فشار و محیط باز ناشی از عملکرد گسل دره زنجیر، باعث رخداد پدیده جوشش و ازدست رفتن فاز بخار و در نتیجه افزایش شوری و چگالی سیال شده است. باور بر این است که پدیده آمیختگی سیالات نیز در شکل گیری این ذخیره دخالت داشته است. کانسار حداقل تا عمق 80 متری در زیر سطح زمین کشیده شده است. بر اساس مطالعات ایزوتوپی، دیاژنز جوی و دیاژنس منطقه هوازده بر دولومیت های سازند تفت تاثیر گذاشته است. این دولومیت ها در محیط های دیاژنسی کم عمق تا عمیق یعنی در دو مرحله دیاژنسی اولیه و تاخیری تشکیل شده اند. کربنات های آب شیرین و دیگر سنگ های رسوبی احتمالاً منشا سیالات کانه زا می باشند. این ویژگی های کانسار دره زنجیر با خصوصیات ذخایر تیپ دره می سی سی بی همخوان است.

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

فصل اول: مقدمه

۱-۱-تاریخچه سرب و روی	۲
۱-۲-موارد مصرف سرب و روی	۳
۱-۳-۱-فراوانی و توزیع سرب و روی	۵
۱-۳-۱-۱-توزیع سرب و روی در محیط های ماگمایی	۵
۱-۳-۱-۲-توزیع سرب و روی در رسوبات و سنگ های رسوبی	۶
۱-۴-زمین شیمی سرب و روی	۸
۱-۵-ایزوتوب های سرب	۹
۱-۶-خواص فیزیکی سرب و روی	۱۲
۱-۷-کانی شناسی سرب و روی	۱۳
۱-۸-ذخایر جهانی سرب و روی	۱۶
۱-۹-تولید و مصرف جهانی	۱۷
۱-۱۰-۱-انواع ذخایر سرب و روی	۱۸
۱-۱۰-۱-۱-ذخایر سولفید های توده ای آتشفسان زاد	۱۸
۱-۱۰-۱-۲-ذخایر رسوبی برون دمی یا ذخایر سرب و روی درون شیل ها	۲۱
۱-۱۰-۱-۳-ذخایر تیپ دره می سی سی پی	۲۲
۱-۱۰-۱-۴-تعاریف	۲۲
۱-۱۰-۱-۵-زمین شیمی ذخایر فلزات پایه همراه با سنگ های کربناتی	۲۳
۱-۱۰-۱-۶-۱-کمپلکسی شدن کلرید و گوگرد	۲۵
۱-۱۰-۱-۶-۲-کمپلکس شدن گوگرد اکسیده	۲۶
۱-۱۰-۱-۶-۳-کمپلکس های آلی	۲۶
۱-۱۰-۱-۷-ویژگی های زمین شناختی	۲۶
۱-۱۰-۱-۸-مشخصات سنگ میزبان و سنگ های همراه	۲۶
۱-۱۰-۱-۹-۱-کانی شناسی، پاراژنر، و منطقه بندی	۲۷
۱-۱۰-۱-۹-۲-جایگاه زمین شناختی و ساختاری	۲۸
۱-۱۰-۱-۹-۳-شکل هندسی ماده معنی	۲۹
۱-۱۰-۱-۹-۴-بافت و ساخت ذخیره	۳۰

۳۱	۱۰-۱-۳-۳-۶-همراهی با هیدروکربن ها
۳۱	۱۰-۱-۳-۳-۷-دگرسانی سنگ دیواره
۳۲	۱۰-۱-۳-۸-عيار و تناظر
۳۲	۱۰-۱-۳-۹-توزيع مکانی و زمانی
۳۴	۱۰-۱-۴-۳-ذخایر گالن درون ماسه سنگ ها
۳۵	۱۰-۱-۵-۳-ذخایر ایرلند-آلپ
۳۶	۱۰-۱-۶-۳-ذخایر اسکارنی سرب و روی
۳۷	۱۰-۱-۷-۳-ذخایر سرب و روی رگه ای
۳۸	۱۱-۱-سرب و روی در ایران

فصل دوم: خاستگاه زمین شناختی محدوده معدنی دره زنجیر

۴۳	۲-۱-تاریخچه
۴۴	۲-۲-موقعیت جغرافیایی
۴۴	۲-۳-مشخصات طبیعی
۴۴	۲-۳-۱-رودخانه ها
۴۴	۲-۳-۲-کوهها
۴۵	۲-۳-۳-شرایط اقلیمی
۴۷	۲-۴-۲-زمین شناسی ناحیه ای
۴۷	۲-۴-۱-ایران مرکزی
۴۸	۲-۴-۲-البرز
۵۰	۲-۵-۲-چینه شناسی منطقه دره زنجیر
۵۰	۲-۵-۱-پر کامبرین
۵۰	۲-۵-۲-دونین
۵۰	۲-۵-۳-کرتاسه
۵۱	۲-۵-۴-کواترنر
۵۳	۲-۶-زمین شناسی منطقه دره زنجیر
۵۵	۲-۷-۲-زمین ساخت و زمین شناسی ساختاری
۵۵	۲-۷-۱-سامانه های گسلشن
۵۶	۲-۷-۲-سامانه های درزه
۵۶	۲-۸-ذخیره کانسار

فصل سوم: مطالعات کانی شناختی و کانه زایی

۱-۳-۱- مقدمه	۶۱
۱-۳-۲- مطالعه میکروسکوپی واحد های رسوبی	۶۱
۱-۲-۱- اسفالریت	۶۱
۱-۲-۲- گالن	۶۲
۱-۲-۳- پیریت	۶۵
۱-۴-۲- گلیسیت	۶۶
۱-۵-۲- دولومیت	۶۶
۱-۶-۲- گروه (Fahlore Tetrahedrite, Tennantite)	۶۸
۱-۳- بافت های جانشینی	۷۰
۱-۳-۱- جانشینی	۷۰
۱-۳-۲- بافت های جانشینی در سنگ میزبان	۷۳
۱-۳-۳- ۱- حاشیه های یک کانی در کانی دیگر و در جهت بلورشناسی آن نفوذ می کند	۷۳
۱-۳-۴- بازمانده های کربناتی در جبهه مهاجم	۷۴
۱-۳-۵- غیر متقارن بودن سطوح یک شکستگی	۷۵
۱-۳-۶- یک فاز جوان در امتداد ریز شکستگی ها، صفحات رخ یا مرز های دانه ها نهشته شده است	۷۶
۱-۳-۷- بافت پهن شدگی در محل رگه ها	۷۷
۱-۳-۸- بافت دالبری	۷۸
۱-۳-۹- جزایر جانشین نشده کانی یا سنگ میزبان	۷۹
۱-۳-۱۰- عدم جایه جایی یک شکستگی خطی متقطع	۸۰
۱-۳-۱۱- بافت پر کننده فضاهای خالی	۸۰
۱-۳-۱۲- جایه جایی ساختار مایل	۸۱

فصل چهارم: ویژگی های زمین شیمیایی سنگ آهک، سنگ میزبان دولومیتی و کانسنگ سرب و روی

۱-۴-۱- مقدمه	۸۳
۱-۴-۲- مدل های دولومیتی شدن (Dolomitization models)	۸۵
۱-۴-۳- مدل دریایی	۸۵
۱-۴-۴- مدل بازشارش شوراب (Brine reflux)	۸۵
۱-۴-۵- مدل زون آمیختگی (Mixing zone model)	۸۶

۸۶.....	۴-۱-۱-۴-مدل کاهش سولفات(Sulphate-Reduction model)
۸۶.....	۴-۱-۱-۵-مدل کانیبالیزاسیون(Cannibalization model)
۸۶.....	۴-۱-۱-۶-مدل دریا چه ای(Lacustrine model)
۸۸.....	۴-۲-۱-۴-کمپلکس های مهم فلز-لیگاند(سرب و روی)در محلول های گرمابی
۸۸.....	۴-۲-۱-۴-روی(Zn)
۸۸.....	۴-۲-۲-۱-۴-سرب(Pb)
۸۹.....	۴-۳-۱-۴-کمپلکس های فلزی-آلی
۹۰.....	۴-۴-۱-۴-فرآیند های جانشینی
۹۱.....	۴-۴-۱-۵-ترکیب عنصری
۹۱.....	۴-۲-۴-بحث و بررسی
۹۲.....	۴-۲-۴-مطالعات زمین شیمیایی سنگ میزبان
۹۲.....	۴-۱-۲-۴-سدیم
۹۴.....	۴-۲-۱-۲-۴-آهن و منگنز
۹۷.....	۴-۲-۳-۱-۲-۴-کلسیم و منیزیم
۹۸.....	۴-۲-۴-استرانسیم
۱۰۰.....	۴-۲-۲-۴-جهت جریان سیال در فرآیند دولومیتی شدن
۱۰۴.....	۴-۳-۴-نمودار ضریب همبستگی

فصل پنجم: مطالعه میانبار های سیال

۱۰۸.....	۵-۱-۱-۵-مقدمه
۱۰۹.....	۵-۱-۱-۵-میانبار های سیال در ذخایر نوع دره می سی سی پی
۱۱۳.....	۵-۲-۵-مطالعه میانبار های سیال در کانسار سرب و روی دره زنجیر
۱۱۴.....	۵-۲-۵-روش مطالعه و ویژگی های دستگاه
۱۱۴.....	۵-۲-۵-پتروگرافی میانبار های سیال
۱۱۴.....	۵-۳-۲-۵-فراوانی میانبار ها
۱۱۶.....	۵-۴-۲-۵-شکل ظاهری میانبارها
۱۱۶.....	۵-۲-۵-اندازه میانبار ها
۱۱۷.....	۵-۲-۶-۴-ردی بندی زایشی میانبار های سیال
۱۱۷.....	۵-۱-۶-۲-۵-میانبار های سیال اولیه (Primary Fluid Inclusion)
۱۱۸.....	۵-۲-۶-۲-۵-میانبار های سیال ثانویه (Secondary Fluid Inclusion)

۱۱۸.....	۳-۶-۲-۵- میانبار های سیال ثانویه کاذب (Pseudo secondary Fluid Inclusion)
۱۱۹.....	۷-۲-۵- انواع میانبار های سیال
۱۲۱.....	۸-۲-۵- دما فشار سنجی میانبار های سیال
۱۲۱.....	۹-۲-۵- مطالعات ریزدماسنجدی
۱۲۷.....	۱۰-۲-۵- تفسیر داده های بدست آمده از مطالعات ریز دما سنجی
۱۳۰.....	۱۱-۲-۵- تشخیص تیپ محیط گرمابی
۱۲۰.....	۱۲-۲-۵- میانبار های سیال در سامانه های گرمابی حوضه ای
۱۳۱.....	۱۲-۲-۵-۱- تغییر چگالی و تکوین سیال کانه دار با استفاده از نمودار خطوط هم چگال
۱۳۳.....	۱۳-۲-۵- تعیین منشا سیالات مسئول کانه زایی در دره زنجیر
۱۳۳.....	۱۳-۲-۵-۱- آبهای ماقمایی
۱۳۳.....	۱۳-۲-۵-۲- آب دریا
۱۳۳.....	۱۳-۲-۵-۳- آب جوی
۱۳۴.....	۱۳-۲-۵-۴- آب های دگرگونی
۱۳۴.....	۱۳-۲-۵-۵- آب حوضه ای
۱۳۶.....	۱۴-۲-۵- نمودار دوتایی شوری و دمای همگن شدگی و تعیین منشا سیالات
۱۳۷.....	۱۵-۲-۵- تعیین عمق شکل گیری کانسار

فصل ششم: مطالعه ایزوتوبی

۱۴۰.....	۱-۶- مقدمه
۱۴۰.....	۱-۱-۶- ویژگی های عمومی ایزوتوب ها
۱۴۰.....	۱-۲-۶- استاندارد ها
۱۴۱.....	۱-۳-۶- کربن
۱۴۲.....	۱-۴-۶- اکسیژن
۱۴۲.....	۱-۵-۶- استاندارد ها
۱۴۲.....	۱-۶-۶- رابطه $\delta^{18}\text{O}$ و δD
۱۴۳.....	۱-۷-۱-۶- آب کره
۱۴۳.....	۱-۷-۱-۶-۱- آب جوی
۱۴۵.....	۱-۷-۱-۶-۲- آبهای جوی قدیمی
۱۴۵.....	۱-۷-۱-۶-۳- آبهای منفذی
۱۴۵.....	۱-۷-۱-۶-۴- آب های سازندی
۱۴۸.....	۱-۸-۶- کربناتهای آب شیرین

۱۴۸.....	۹-۱-۶-دولومیت ها
۱۴۹.....	۱۰-۱-۶-ترکیب ایزوتوبی کربن آب منفذی
۱۵۱.....	۱۱-۱-۶-اهمیت مطالعات ایزوتوبی
۱۵۲.....	۲-۶-تفسیر داده ها
۱۵۳.....	۱-۲-۶-زمین شیمی ایزوتوب های پایدار اکسیژن و کربن
۱۵۶.....	۲-۲-۶-تعیین دیرینه دما
۱۵۷.....	۳-۲-۶-بر هم کنش میان مخزن کربناتی و مخزن کربن آلی
۱۵۸.....	۴-۲-۶-بر هم کنش های سیال-سنگ

فصل هفتم: بحث، نتیجه گیری و پیشنهادات

۱۶۱.....	۱-۷-بحث
۱۶۸.....	۲-۷-نتیجه گیری
۱۶۹.....	۳-۷-پیشنهادات
۱۷۱.....	فهرست منابع و مأخذ

فهرست جداول

صفحه	عنوان
۳	۱-۱- مهمترین کشور های دارای ذخایر سرب و روی در سال ۲۰۰۴ میلادی
۵	۱-۲- مصرف جهانی اکسیدهای گوناگون سرب و موارد استفاده آنها(کتاب سال معدن و صنایع معدنی، ۱۳۸۴)
۷	۱-۳- الف: فراوانی سرب و روی در انواع سنگ های آذرین
۸	۱-۳- ب: فراوانی سرب و روی در انواع رسوبات و سنگ های رسوبی
۱۳	۱-۴- خواص فیزیکی سرب و روی
۱۴	۱-۵- مهمترین کانی های سرب و روی
۱۶	۱-۶- میزان ذخایر پایه و اقتصادی روی جهانی در سال ۲۰۰۴
۱۶	۱-۷- میزان ذخایر پایه و اقتصادی سرب جهانی در سال ۲۰۰۴
۱۷	۱-۸- میزان تولید سرب اولیه در چند کشور عمده تولید کننده.
۱۸	۱-۹- کشور های تولید کننده روی
۲۳	۱-۱۰- خصوصیات زمین شناسی اصلی ذخایر تیپ دره می سی سی پی
۲۵	۱-۱۱- خصوصیات کلی یک محلول گرمابی تشکیل دهنده ذخایر نوع می سی سی پی، با شوری میانگین معادل ۲۰ تا ۳۰ درصد وزنی $NaCl$ (mol/kg ۲/۴) ^(۶/۷)
۳۳	۱-۱۲- عیار و تناز برخی نواحی ذخایر تیپ دره می سی سی پی
۳۷	۱-۱۳- انواع اسکارن های روی- سرب با مثال مربوطه
۳۹	۱-۱۴- میزان صادرات روی در ایران در سال های ۲۰۱۱ تا ۲۰۰۹
۳۹	۱-۱۵- میزان صادرات سرب در ایران در سال های ۲۰۱۱-۲۰۰۹
۶۹	۱-۱۶- بررسی روابط پاراژنتیکی و کانی شناختی در منطقه دره زنجیر
۱۰۳	۱-۱۷- داده های زمین شیمیایی عناصر اصلی، فرعی و کمیاب ۸ نمونه از دولومیت و سنگ آهک های مورد مطالعه سازند تفت
۱۰۴	۱-۱۸- ضرایب همبستگی کلی عناصر اصلی
۱۰۵	۱-۱۹- ضرایب همبستگی کلی عناصر فرعی
۱۰۶	۱-۲۰- تفکیک ضرایب همبستگی عناصر کانسنگ بر اساس رده بندی زمین شیمیایی آنها

- ۱-۶- نسبت های ایزوتوبی مطلق استاندارد های بین المللی ۱۴۱
- ۲-۶- مقادیر $\delta^{13}\text{C}$ و $\delta^{18}\text{O}$ در نمونه های دولومیت و سنگ آهک سازند تفت. ۱۵۲

فهرست شکل ها

صفحه	عنوان
۴	۱-۱-الف: موارد مصرف روی در صنایع مختلف در سال ۲۰۰۵ در جهان
۴	۱-۱-ب: موارد مصرف سرب در صنایع مختلف در سال ۲۰۰۵ در جهان
۱۱	۱-۲-منحنی های رشد سرب های تک مرحله ای
۱	۱-۳-منحنی رشد تک مرحله ای و نسبت های ایزوتوبی سرب برای کانه های انتخاب
۱۲	شده ، تولئیت های پشته میان اقیانوسی و رسوبات دریا میانی
۱	۴-۱-مقدار Cu, Pb و Zn موجود در تعدادی از ذخایر VMS و عمدۀ ترین ذخایر
۲۰	درون سنگ های رسوبی
۱	۵-نیمرخ قائم مطلوب که گستره موضع زمین شناسی یافت شدن ذخایر فلزات پایه
۲۹	با سنگ میزبان کربناتی را نشان می دهد.....
۱	۶-تناظر و عیار ذخایر و نواحیمعدنی تیپ دره می سی سی پی و ذخایر
۳۴	رسوبی-برون دمی.
۱	۷-نسبت Cu-Pb-Zn در ذخایر گالن درون ماسه سنگ ها(مربع) و ذخایر سرب
۳۵	درون سنگ های کربناته (دایره).....
۴۱	۸-پراکندگی ذخایر سرب و روی در ایران
۴۶	۹-راه دسترسی به محدوده معدنی دره زنجیر
۵۲	۱۰-ستون چینه شناسی عمومی منطقه دره زنجیر با مقیاس ۱:۱۰۰۰
۵۷	۱۱-منظره عمومی بخشی از توالی کربناتی کرتاسه در منطقه عمومی دره زنجیر.
۵۸	۱۲-سه واحد اصلی آهک تفت، دولومیت تفت و شیل های رویی، قابل مشاهده است
۵۹	که به علت عملکرد گسل رورانده دره زنجیر طبقات شیلی به زیر افتاده اند
۶۲	۱۳-نقشه زمین شناسی عمومی ناحیه یزد
۶۳	۱۴-اسفالریت گالن را احاطه کرده است.....
۶۴	۱۵-گالن که به حالت جریانی در اسفالریت شکل گرفته است
۶۴	۱۶-الف: رخ های مثلثی در گالن را نشان می دهد
۶۵	۱۷-ب: گالن توسط اسفالریت احاطه شده است.....
۶۶	۱۸-بلور پیریت که در حاشیه دولومیت شکل گرفته است
۶۷	۱۹-ماده معدنی به صورت پرشدگی فضاهای خالی و حاشیه ای بین دانه های
۶۷	۲۰-رخ لوز وجه دولومیت را نشان می دهد. ماده معدنی کربنات را احاطه کرده است.....

۳-۷-ویژگی قوس و قزح کلسیت را نشان می دهد.	۶۷
۳-۸-کانی تترادهدریت درون دولومیت شکل گرفته است	۶۸
۳-۹-کانی ثانویه اسمیتسونیت، بروی سنگ میزبان دولومیتی شکل گرفته است	۶۹
۳-۱۰-الف- بافت حاشیه های یک کانی که نفوذ می کند درون کانی دیگر درجهت بلور شناسی آن	۷۴
۳-۱۰-ب-بافت بازمانده های کربناته در جبهه مهاجم	۷۵
۳-۱۰-ج-بافت بازمانده های کربناته در جبهه مهاجم	۷۵
۳-۱۰-ز-بافت غیر متقارن بودن سطوح یک شکستگی	۷۶
۳-۱۰-و-بافت غیر متقارن بودن سطوح یک شکستگی	۷۶
۳-۱۰-ی-فاز جوان در امتداد ریز شکستگی ها، صفحات رخ یا مرز های دانه ها نهشته شده است.	۷۷
۳-۱۰-ج-بافت پهن شدگی در محل رگه ها	۷۸
۳-۱۰-ق-بافت پهن شدگی در محل رگه ها	۷۸
۳-۱۰-س-بافت دالبری	۷۹
۳-۱۰-م-بافت دالبری	۷۹
۳-۱۰-ن-جزایر جانشین نشده کانی یا سنگ میزبان	۸۰
۳-۱۰-ه-عدم جابه جایی یک شکستگی خطی متقطع	۸۰
۳-۱۰-ش- Jabه جایی ساختار مایل.	۸۱
۴-۱-منحنی توزیع دولومیت ها در طول فانزوزوئیک	۸۴
۴-۲-مدل های دولومیتیزاسیون دریایی(A)، رفت و برگشتی(B)، کورانگ و زون مخلوط(C)، احیاء سولفات(D) و دریاچه ای (E)	۸۷
۴-۳-نموداری از پایداری موثر کمپلکس فلزی	۸۹
۴-۴-نمودار Na در مقابل Mg. تمرکز Na با افزایش مقادیر Mg افزایش می یابد	۹۳
۴-۵-رسم غلظت Na در برابر Mn در دولومیت های سازند تفت که روندی مثبت را نشان می دهد.	۹۴
۴-۶-نمودار Fe در مقابل Mn، تغییرات Fe نسبت به Mn روند افزایشی را نشان می دهد.	۹۵
۴-۷-نمودار Mn در مقابل Mg، یک روند خطی مثبت را نشان می دهد.	۹۷
۴-۸-تفکیک دولومیت ها از سنگ آهک های سازند تفت در منطقه دره زنجیر با استفاده از عناصر اصلی و فرعی	۹۷
۴-۹-تفکیک دولومیت ها از سنگ های آهکی سازند تفت با استفاده از عناصر اصلی	۹۸
۴-۱۰-مقادیر Mg/Ca در مقابل Mg، که یک روند مثبت را نشان می دهد	۹۸

۱۱-۴- غلظت Sr در مقابل Mg , یک روند منفی را نشان می دهد.	۹۹
۱۲-۴- غلظت عناصر فرعی و کمیاب Fe, Sr و Mn در دولومیت با فاصله از کان توده.	۱۰۱
۱۳-۴- رسم مقادیر Mn در مقابل Sr/Ca ۱۰۰۰	۱۰۲
۱۴-۴- نمودار های غنی شدگی- تهی شدگی <i>Hilderth</i> و تحرك عناصر اصلی در سنگ میزبان کانسنگ دولومیتی دره زنجیر	۱۰۳
۱-۵- میانبار های سیال دو فازه در سطوح شکستگی ناشی از سرد شدن کانی فلوئوریت	۱۱۰
۲-۵- میانبار ها سیال اولیه با مایع هیدرو کربنی (P) و شورابه (B) در داخل فلوریت	۱۱۱
۳-۵- ارتباط بین دمای همگن شدگی و درصد شوری در میانبار های سیال مربوط به ذخایر نوع دره می سی سی پی و حوضه های رسوبی	۱۱۳
۴-۵- تصویر اسفالریت در نور PPL و XPL	۱۱۵
۵-۵- میانبار های سیال در کانی اسفالریت	۱۱۵
۶-۵- اشکال ظاهری میانبار ها	۱۱۶
۷-۵- پدیده باریک شدگی در میانبار سیال	۱۱۷
۸-۵- میانبار های سیال اولیه	۱۱۷
۹-۵- میانبار های سیال ثانویه	۱۱۸
۱۰-۵- انواع میانبار های تک فازی و چند فازی	۱۲۰
۱۱-۵- الف: نمودار سه تایی $H_2O-NaCl-CaCl_2$	۱۲۲
۱۱-۵- ب: میانبار های مورد مطالعه از کانی اسفالریت از لحاظ ترکیب در محدوده پایداری هیدروهالیت+ مایع قرار گرفته اند	۱۲۳
۱۲-۵- مراحل انجماد میانبار دوفازی با اندازه ۲۱ میکرون	۱۲۴
۱۳-۵- نمودار ستونی دمای نقطه یوتکتیک Te در میانبار های سیال	۱۲۷
۱۴-۵- نمودار ستونی دمای ذوب نهایی یخ (Tm) در میانبار های سیال	۱۲۸
۱۵-۵- نمودار ستونی درجه شوری (wt.% $NaCl$) میانبار های سیال	۱۲۸
۱۶-۵- نمودار ستونی درجه حرارت یکنواختی (Th) در میانبار های سیال	۱۲۹
۱۷-۵- تعیین نوع سیال کانی ساز با استفاده از میزان شوری در مقابل دمای همگن شدگی	۱۳۰
۱۸-۵- الف: نمودار محدوده تغییرات چگالی سیال کانی ساز مادر و روند تغییرات چگالی آن که تحت تاثیر فرآیند جوشش قرار گرفته است	۱۳۲
۱۸-۵- ب: نمودار تغییرات Th - شوری که فرآیند تکاملی جوشش در سیال تشکیل دهنده کانساردۀ زنجیر را نشان می دهد	۱۳۲
۱۹-۵- نمودار Th - شوری از داده های بدست آمده از سیال میدان نفتی Irish که	

.....	نیشان دهنده نوع سیال است	۱۳۵
۲۰-۵	- تعیین نوع سیال کانی ساز با استفاده از میزان شوری در مقابل دمای همگن	
۱۳۷ شدگی	
۲۱-۵	- نمودار رسم شده بر اساس دمای همگن شدگی و درجه شوری و تخمین	
۱۳۸ عمق احتمالی و فشار وارد به میانبار سیال در منطقه مورد مطالعه	
۱۴۴	۱-۶- نمایش تفکیک ایزوتوپی اکسیژن آب در هواکره	
۱۴۶	۲-۶- ΔD در برابر $\delta^{18}O$ برای آبهای سازندی ناحیه میان قاره ای ایالات متحده	
۱۵۰	۳-۶- مقادیر $\delta^{13}C$ برای CO_2 حل شده در آبهای منفذی رسوبات بی اکسیژن که از چند محل از پروژه حفاری ژرف دریا به دست آمده است	
۱۵۴	۴-۶- تغییرات ایزوتوپ اکسیژن نسبت به کربن-نمودار تا حدی نیشان دهنده ویژگی ل معکوس	
۱۵۵	۶-۵- تغییرات مقادیر $\delta^{18}O$ (شکل ۲-A) و $\delta^{13}C$ (شکل ۲-B) برای سنگ میزبان دولومیت در مقابل فاصله از کان توده در معدن دره زنجیر	
۱۵۸	۶-۶- $\delta^{13}C$ برخی از مخن های مهم کربن	
۱۵۹	۶-۷- مقدار $\delta^{18}O$ مخزن های زمین شناسی مهم	